

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Assertionvm Theologicarvm Sfortiae Pallavicini Sacrae Theologiae Professoris in Collegio Romano Societatis Iesv. Libri Qvinque

Pallavicino, Sforza

Romæ, 1649

Cap. 7. De distinctione gratiae sufficientis ab efficaci.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38987

ta collectiuè ex infinitis disiun-
ctiuè, vtique omnis determina-
ta collectio esset per se impro-
babilissima, tùm consequens ad
aliqua eius decreta, per quæ
statuit producere vnum vagè
ex aliquà amplissimà collectio-
ne. Sed de hac re iterùm latius
initio *libri de Incarnatione*.

C A P V T VII.

*De distinctione gratiæ sufficientis
ab efficaci.*

124 **H**anc distinctionē
cognouit Aug. nō
solūm in naturā integrā, sed
etiam in lapsā, idque in ipsis li-
bris contra Pelagium; nam de
naturā, & gratiā, cap. 99. ait
eò ipsò quòd firmissimè creditur
Deum

Deum iustum, & bonum impos-
sibilia non posse precipere, hic
admonemur, & in facilibus quid
agamus, & indifficilibus quid pe-
tamus. Quod argumentū Au-
gustini deductum ex diuina
Iustitia, & Bonitate irritū planè
esset si dum ex illis infert possi-
bilitatem rerum præceptorum,
id intelligeretur de possibili-
tate tantū cōditionata sub cō-
ditione non existente, hoc est
si haberemus gratiam, quam
tamen dum peccamus nō ha-
bemus, & non de possibilitate
absoluta, quam habeant ho-
mines quibus præcipitur. Idem
constat ex lib. 2. de peccatorū
meritis cap. 3. acutè, inquit, *sibi*
videntur dicere quòd si volumus
nō peccamus, nec præciperet Deus
homini quod esset humane impos-

X

sibi-

sibile voluntati . Sed hoc non vident, quod ad nonnullā superāda, vel quæ malè cupiuntur, vel quæ malè metuuntur, magnis aliquando, & totis viribus opus est voluntatis, quas nos non perfectè in omnibus adhibituos prævidit. Nostra ergò peccata nō in defectum virium sufficientium retulit Augustinus, sed in liberā omissionem applicationis earū virium; & ex præuisione huius omissionis, non ex comprehensione causæ impotentis intulit fundamentum reuelationis.

125 Præter hanc gratiam sufficientem agnouit etiam gratiam efficacem in ordine ad omnes actus bonos eiusque distinctionē à sufficienti putauit certissimam nam *lib. i. de gratiā*

De Diu. Grat. Cap. VII. 483
tia Christi contra Pel. & Cælest.
c. 4 7. hæc habet: ista quæstio
ubi de arbitrio Voluntatis, & Dei
gratia disputatur ita est ad dis-
cernendum difficilis, ut quando
defenditur liberum arbitrium, ne-
gari Dei gratia videatur: quando
autem asseritur Dei gratia liberū
arbitrium putetur auferri, &c.
quapropter quantum attinet ad
istam de diuina gratia & adiu-
torio quæstionem tria ista, quæ
apertissimè distinxit, attendite;
idest possibilitatem, voluntatem,
& actionem. Si ergò consenserit
nobis non solum possibilitatem in
homine etiamsi nec velit, nec agat
benè, sed ipsam quoque volunta-
tem, & actionem idest ut benè
velimus, & benè agamus, quæ nō
sunt in homine, nisi quando benè
vult, & benè agit, &c. diuinitus

484. *Liber Secundus.*

adiuuari, ut sine illo adiutorio nihil bene velimus, & agamus; eaque esse gratiam Dei per Christum dominum nostrum, in qua nos sua non nostra iustitia iustos facit, ut ea sit vera nostra iustitia, quae nobis ab illo est nihil de adiutorio gratiae Dei quantum arbitror controversiae inter nos relinquatur.

126 Ex quo loco infertur primo gratiam sufficientem, quam habent etiam illi, qui nec bene volunt nec agunt per Augustinum distinguere ab efficaci; Alioquin non distingueret gratiam possibilitatis à gratia voluntatis, & actionis, quam secundam ait esse tantum in iis, qui re ipsa bene volunt, & agunt. Colligitur secundum Augustinum non putasse, omne voluntarium esse liberum ut quidam illi affingunt.

gunt. Alioquin nō diceret hāc quæstionem esse adeò difficilem vt quoties asseritur gratia, videatur negari liberum arbitriū, & vice versa : Gratia enim ne apparenter quidem repugnantiam habet cum voluntario vtcumque. Tertiò colligitur, August. requisuisse gratiā efficacem non pro aliquibus tantum actibus bonis, hoc est pro prima conuersione ad fidē, vel ad gratiam vt aliqui putarunt, sed pro singulis actibus bonis. Quartò colligitur, August. non negasse dari liberum arbitrium post peccatum, vt Hæretici contendunt.

127 Quantum ergò ad primum quando August. negat potentiam abstinendi à malo in Pharaone, vel in alijs, intelli-

git modò de potentia morali,
modò de potentia consequenti.
Impotentiam moralem expli-
cat lib. 2. contra fortunatum.
Potest inquit, unusquisque no-
strum mediocri consideratione in-
telligere verũ esse quod dico. Ho-
dienamque in nostris actionibus,
antèquam consuetudine aliqua
implicemur, liberum habemus ar-
bitrium faciendi aliquid, vel non
faciendi. Cum autem ista liber-
tate fecerimus aliquid, & facti
ipsius tenuerit animam pernicio-
sa consuetudo, & voluptas, eadẽ
ipsa consuetudine sic implicatur,
ut postea vincere non possit, quod
sibi ipsa peccando fabricata est.
Impotentiam verò consequen-
tem explicat tract. 53. in Ioan-
nem exponens illud Ioannis 12
Propterea non poterant credere.

vbi

vbi ait *Ideò non poterant, quia hoc Propbeta prædixerat: ideò autem peadixit, quia Deus hoc futurum esse præsciuit. Quare autem non poterant, si à me queratur, citò respondeò, quia nolent: malam quippè eorum voluntatem præuidit Deus, & per Prophetam pronunciauit ille, cui futura abscondi non possunt.*

128 Nemini ergo negat August. potentiam physicam ad non peccandum, & licèt *de corrupt.* & *gr. cap. 11.* videatur asserere gratiam sufficientem aliquibus deesse in pænam peccati, loquitur de illà gratia, per quam habemus potētiam proximam ad iustificationem, hoc est per quā proximè possumus esse iusti. Hanc enim gratiam habuit Adamus, dum potuit

X 4 per-

perseuerare in iustitia semel accepta, & hanc nisi habuisset non sua culpa cecidisset. vt ibi ait August. adeoque loquitur de potentia physica, non de morali. Cuius nimirum carentia nō excusat à culpa vt supra asseruimus, nunc autē & gratia proximè sufficiens physicè non datur omnibus, idque in pænā peccati originalis propter quod priuamur donis gratuitis. Hinc etiam est vorū esse quod addit: *nunc per peccatum perditō bono meritō in his qui liberātur factū est donū gratiæ, quæ merces meriti futura erat.* Nam si Adā perseuerasset in bono, fuisset merces meriti humani. Nos reddēs gratia iustos, quæ nūc est donum Christi quare ex prædicto loco Augustini nihil habetur

con-

contrarium ijs, quæ alibi docet
tùm de distinctione gratiæ suf-
ficientis ab efficaci; tum de in-
differentia physica arbitrij ad
non peccandum, tum de meri-
tis bonorum operum, quæ fiunt
ab homine iusto. Etiam in na-
tura lapsa.

129 Item quantum spectat
ad liberum arbitrium, quoties
August. ait illud in natura lap-
sa fuisse deperditum, intelligit
manifestè de amissione illius li-
bertatis, per quam arbitrium
nō inclinaretur ad malum, sed
posset moraliter, & facilè ma-
nere in bono sine gratia supe-
rante conditionem illius status.
Item quandò ait non esse no-
strum benè operari, quia non
est currentis & volentis, sed Dei
miscrentis, loquitur apertè nō

de operatione præfenti, fed futura, eft enim nūc in poteflate Dei miferentis vt ego in pofterum benè operer, & confequar brauium; quia Deus nunc eft Dominus meæ libertatis futuræ: At non eft volentis, & currentis, quia ego quantumuis velim, & curram nunc, non fum dominus, vt benè operer cras & vſque ad finem ſtadij.

130 Et hæc ratio eft cur petamus à Deo bonam operationē, cum tamen vera fit doctrina. Auguſt. quod nemo petit ab alio, id quod eft in eius poteflate. Vel enim petimus bonā operationem futuram, quæ nō eft in poteflate noſtra nūc, vel petimus facilitatem præfentem quæ pariter nunc non eft in noſtra poteflate. Cæterum bonam

De Diu. Grat. Cap. VII. 49 ¶
nam operationem præsentem
utcumque non petimus, quia
in sensu composito cum peti-
tione, hoc est cum desiderio
efficaci illam habēdi repugnat
physicè volitio opposita in no-
bis; adeoque non esset li-
berum Dei beneficium
exaudire hanc peti-
tionem; implica-
ret enim ut in
sensu compo-
sito cum
illa vellemus eli-
cere actum il-
li opposi-
tum.

